

deniču, ti ostane, da stopiš sivolos v pokoj. Življenske razmere so neznosne; pošteno stanovanje je komaj dobiti za drag denar, o živilih in njihovi ceni rajše molčim!

Kje naj ob takih razmerah črpa učitelj potrebnega veselja do dela, čemu naj se trudi za daljno izobrazbo, ki se mu vedno priporoča?! Ali se ne ubija s takim postopanjem veselje do šolskega delovanja, se li ne sili človeka k temu, da zanemarija šolo in si išče postranskih zaslužkov? G.

† Nadučitelj Engelbert Kavčič.

Tožno jesensko nebo je viselo nad zemljo dne 15. t. m., ko smo polagali v zemljo truplo učitelja-trpina pri D. M. v Polju. Milo so doneli zvonovi, žalost si bral vsakemu na obrazu, zakaj spremljali smo k zadnjemu počitku moža v mladostni dobi, še ne prav 33 let starega, ki je dne 13. t. m. umrl pri svojem očetu, nadučitelju Francu Kavčiču po dolgotrajni bolezni za — sušico, ostavivši žalujočo vdovo in triletno hčerko.

Engelbert Kavčič se je rodil l. 1873. v Dragatušu blizu Črnomlja, kjer mu je oče učiteljeval. Tu je užival svoja otroška leta. Leta 1883. se je preselil oče kot nadučitelj k D. M. v Polje, kjer je začel šolati svojo deco v Ljubljani. Engelberta je pa poslal v Krško v meščansko šolo. Dovolivši to, je vstopil l. 1890. v ljubljansko učiteljsko šolo, ki ga je dovršil l. 1894. ter bil potem nameščen kot provizorični učitelj v Beli Krajini v prijaznem Semiču, odkoder je tudi nekaj časa ekskuriral na Črešnjevce.

Majnika meseca 1897. je prebil sposobnostni izpit in 20. julija 1897. je bil stalno nameščen na svojem mestu. Dne 6. aprila 1899 je Kavčič nastopil svojo drugo službo na Igu pri Ljubljani, a konec decembra 1900 je ostavil Ig, preselivši se kot nadučitelj na tretje in zadnje mesto k Sv. Križu pri Litiji. Leta 1901. si je ustanovil lastno ognjišče, poročivši se z Marijo Babnikovo iz Studenca pri D. M. v Polju. Jeseni 1905., ko je imel popisovanje šolskih otrok po precej obsežnem šolskem okolišu, se je prehladil ter si nakopal kal bolezni sušice, ki ga je položila v prezgodnji grob. Kavčič je bil blag, miren in tih človek, ves vnet za svoj poklic.

Dasiravno je bilo slabo vreme, se je zbralo lepo število učiteljic in učiteljev ter drugih sožalnikov pri pogrebu. Uči-

teljsčniki so pod vodstvom tovariša Črnagoja z Barja zapeli pred šolo in na pokopališču v sree segajoči žalostinki, a tovariš Trošt iz Iga je pri odprtem grobu izpregovoril pokojnemu tovarišu v slovo, kar je marsikoga ganilo do solz.

V naročju svoje drage soproge in hčerke, pri svojem očetu, kamor si se zatekel, si zatisnil svoje trudne oči in počivaš na grobju Poljskem, v kraju, kjer si veselo preživel mladostna leta. Počivaj mirno, zlata, blaga duša! Ksaverij.

Iz naše organizacije.

Kranjsko.

Deželno slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani postavi nagrobni spomenik rajnkemu tovarišu Jožefu Travnu na pokopališču pri Sv. Krištofu v Ljubljani. Odkritje spomenika se vrši l. novembra (na god Vseh svetnikov) t. l. ob polu 11. uri dopoldne. Na grobu govori tovariš E. Gangl. Pri odkritju se pojeta žalostinki „Usliši nas, Gospod!“ in „Nad zvezdami“. Gg. pevci naj se pripravijo na ti dve pesmi. Istega dne ob 9. uri zjutraj je v telovadnici L. mestne šole v Komenskega ulicah kratka pevska vaja. — Ker je pokojni skoraj vse imetje — okrog 80.000 K — zapustil v šolske namene, naj bi se zbralo k odkritju prav mnogo učiteljstva, da izkažemo svojemu dobrotniku zadnjo čast!

Logaško okrajno učiteljsko društvo je zborovalo dne 11. t. m. v Dolenjem Logatcu. Pred zborovanjem je bilo odkritje nagrobnega spomenika tovariša Alojzija Pina, ki sta mu ga postavila vdova in učiteljsko društvo. Na pokopališču se je zbrala šolska mladina, k zborovanju došlo učiteljstvo in mnogo drugega občinstva. Pevci so zapeli pod vodstvom tovariša nadučitelja g. L. Punčuha žalostinko „Usliši nas!“ — Ob lepem nagrobnem spomeniku je potem izpregovoril tovariš E. Gangl te-le besede:

„Dne 12. grudna lanskega leta smo se prvič zbrali na tem prostoru. Zemlja je tedaj odprla svoje naročje, da sprejme vase, kar je ugasnilo in se izživel. Spremili smo do tukaj prijatelja in tovariša, ki je dokončal svojo nalogo prej, kakor smo mislili sami in kakor si je želel sam. Dohitela ga je usoda slovenskega učitelja, ki se — sveči enako — žrtvuje sam, da sveti drugim. In tedaj, ko so bile moči izčrpane, in se je izrabila sila bolnega organizma, se ni moglo zgoditi nič drugega, nego da je nagnil glavo in umrl, in gruda je zbožnela na njegovo zgodnjo krsto. Poslovili smo se od njega, in težka so nam bila srca. A v sebi smo sklenili takoj takrat, da se zopet zberemo ob njegovi gomili tedaj, ko postavimo ob njeno zglatje,

Na Zidanem mostu smo prestopili. In tu smo naleteli na tovariša T. Smejla se nam je na vse grlo ter nas izprašaval, gremo li v Ameriko, ker imamo toliko prtljage. „Glejte“, je dejal, „slovenski učitelji imate še vsega preveč, ker drugače bi popotovali tako kakor jaz, ki ima le toliko s seboj kakor oni znani grški modrijan, ki je rekel, da vse svoje na sebi nosi.“ — In pokazal nam je svojo prtljago: običajni dežnik in solnčnik obenem, zgodovinsko (za njegovo zgodovino namreč!) znani havelok in par žepnih robcev. To je bila vsa njegova prtljaga. Samo glavne prtljage — svojega možužjčka — nam ni hotel pokazati!

V Zagrebu so nas sprejeli prav srčno: tovariš G. ter nekaj hrvaških kolegov, med njimi naši sopotniki v Srbijo, ljubeznivi prof. Ivkanec in prefekt učiteljskega internata, Pejnovič.

Prvo vprašanje je bilo: „Kje prenočimo?“ In preskrbeli so nam imenitno nočišče hrvaški kolegi. Tovariš P. nam je odstopil svoj internat s kakimi 40 posteljami. In postelje so bile naravnost imenitne. Mislili smo, da ležimo doma na samih pernicah, in prav nič se ne motim, ako trdim, da bi se takih postelj sami nebeški krilateci ne branili, čeravno so vajeni spavati na samih oblakih!

Ta večer smo preživel nekaj prav lepih ur med hrvaškimi kolegi. Pridružil se nam je tudi kolega D. iz Serajevega, ki se je vračal iz Nemčije. Tam je namreč delal skice po naravi za serajevske šole. Ves srečen je bil, ko je slišal, da smo s Kranjskega, zakaj bil je lansko leto na Barju, kjer je risal pridelovanje šote. S tovarišem Č. je bil večkrat skupaj, in ako se prav spominjam, nam je pravil, da je obiskal celo izanskega Franceta.

Drugo jutro smo si ogledali zagrebške zanimivosti, seveda v prvi vrsti le one, ki zanimajo nas učitelje, a tudi drugih nismo prezrli. Le žal, da nam je bil čas tako kratko odmerjen, zakaj popoldan ob 2:23 smo jo odkurili z brzovlakom proti Belgradu.

Vožnja po slavonski ravnoti do Belgrada je bila za nas, ki smo vajeni hribovitih krajev, nekaj povse novega. Neodotična planjava na vseh krajih! In tu se vrste obširni gozdovi, znane šume orjaških hrastov, neskončni travniki in neskončne njive, obsejane izvečine s samo koruzo. Koruza dosega tu tako visočino, da se vanjo lahko skrije jezdec. — In na teh planjavah se pase brezštevila čred, konj, krav, prešičev, gosi, rac in puranov. — Le tupatam zagledaš med samim sadnim drevjem